

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

А. Дубовий
(*17*) *травня* 20*21* р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ГЕОГРАФІЯ»

РЕДАКЦІЯ 2021

Редакція від 17 травня 2021 року
затверджена рішенням Вченої ради

Рівень вищої освіти: перший

на здобуття освітнього ступеню: бакалавр
за спеціальністю 014 – Середня освіта
галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
від «*17*» *05* 20*21* р.
протокол № *15*

Введено в дію наказом ректора
від «*24*» *05* 20*21* за № *334-32*

Київ 2021 р.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНІЮ АПРОБАЦІЮ

А. Рецензії (представників академічної спільноти (ВНЗ, національної та галузевої академій наук, тощо)

Рецензія директора Інституту географії НАН України Маруняк Є.О., астарший науковий співробітник, доктора географічних наук

Завідувач відділу навчання географії та економіки Інститут педагогіки НАПН України Назаренко Тетяна Геннадіївна доктор педагогічних наук

Б. Відгук представників професійних асоціацій

Директор національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Вербицький В.В. заслужений працівник освіти України, академік Академік наук вищої освіти України, доктор педагогічних наук, професор, голова спілки освітян України

В. Відгук представників ринку праці

Начальник управління освіти та інноваційного розвитку Печерської районної в місті Києві державної адміністрації Копил-Філатова Т.В.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедру (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Керівник проектної групи						
Гринюк Олег Юрійович	Доцент кафедри географії України КНУ ім. Тараса Шевченка	КНУ ім. Тараса Шевченка, 2003 р. Географія, Кваліфікація географа, менеджера туризму, менеджера екологічного туризму та ГІС, менеджера освіти, викладача географії, екології та основ економіки.	Кандидат географічних наук, 11.00.11-конструктивна географія і раціональне використання природних територіально-рекреаційних систем лікувального типу (на прикладі курорту Трускавець)	13	<p>Має досвід рецензування дисертацій, керівництва науковою роботою студентів (доповіді на всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, статті).</p> <p>Гринюк О.Ю. Спортивне орієнтування: підготовка основ для створення карти // Часопис картографії: збірник наукових праць. 2016. - № 13. - С. 13-21</p> <p>Гринюк О.Ю., Хижа І.О. Методика районування території з метою рекреації та туризму // Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів. - 2017. № 20. - С. 36-46. http://dsr.univ.kiev.ua/pub/192584/</p> <p>Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційних робіт бакалавра / Укл. Я. Олійник, К. Мезенцев, О. Гринюк, С. Дем'яненко. 2018. Київ. – 19 с. https://drive.google.com/file/d/1kPHSNyW-hj41iLkwTFhGNpYbj4vKHJov/view</p> <p>Гринюк О. Ю. Лошицька В.І. Шкільний туризм // Краєзнавство. Географія. Туризм. 2019 - № 9. - С. 45-56. http://dsr.univ.kiev.ua/pub/242804/</p> <p>Гринюк О.Ю. Спортивне орієнтування</p>	Празький інститут підвищення кваліфікації, Чехія Сертифікат № 082016012 «Система освіти в Європейському союзі: перспективи для співпраці та розвитку» 24 серпня 2016 року

					в контексті географічної освіти. Географические аспекты устойчивого развития регионо: II Международная научно-практическая конференция (Гомель, 23-24 марта 2017 г). 2017. С. 739-745. http://dsr.univ.kiev.ua/pub/195837/	
Члени проектної групи						
Масляк Петро Олексійович	Професор кафедри географії України	Київський державний університет ім.Т.Шевченка, 1971, економічна географія Економікогеограф, викладач географії	Доктор географічних наук, 11.00.02- економічна і соціальна географія, тема дисертації: «Машинобудування в господарських комплексах». кафедра географії України	38	Понад 500 публікацій, основні: Підручники: Географія 8 клас. Вид-во Аксіома, 2016 р., 303с. Географія 7 клас. Вид-во Аксіома, 2016р., 343с. Географія материків і океанів. Підручник для 7 класу. Вид-во Аксіома, 2015р., 412с. Загальна географія. Підручник для 6 класу.- К: вид-во Панькова, 2014р., 167с. Географія материків і океанів. Підручник для 7 класу середньої загальноосвітньої школи. Міністерство освіти і науки України, 2014р., 254с. Навчальні посібники: Загальна географія. Збірка завдань для тематичного оцінювання 6 клас. Вид-во Аксіома, 2016р., 52с. Брав участь у наукових конференціях. Наукове керівництво аспірантами	Інститут українознавства Міністерства науки і освіти України. Тема: Геополітика і геостратегія України.(2015р.)
Шищенко Петро Григоровіч	Професор кафедри географії України географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка, 1959, фізична географія, фізико-географ, учитель географії середньої школи	доктор географічних наук, спеціальність 11.00.01 – фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів «Принципи і методи ландшафтного аналізу в регіональному проектуванні», Член-кореспондент НАПН України, професор кафедри географії України	57	Автор понад 500 наукових і навчально-методичних праць. Основні публікації за напрямом: Монографії: Шищенко П.Г., Гавриленко О.П. (2016). Геоєкологія: Термінологічно-тлумачний словник. Київ, 412 с.; Шищенко П.Г., Гавриленко О.П., Муніч Н.В. (2014). Геоєкологія: теоретичні та практичні аспекти: монографія. Київ, 468 с.; Олійник Я.Б., Шищенко П.Г., Степаненко А.В., Масляк П.О. (2008). Географія: Україна і світ. – 2-ге вид., стер. Київ, 456 с.; Шищенко П.Г., Стецюк В.В., Олійник Я.Б., Дмитрук О.Ю. та ін. (2001). Київ як екологічна система: природа – людина – виробництво – екологія. Київ, 259 с. Дмитрук О.Ю., Шищенко П.Г., Олійник Я.Б. (2000): Концепція стандарту вищої базової географічної освіти. Київ, 588 с.; Вибрані навчальні посібники: Шищенко П.Г., Гавриленко О.П. (2017). Геоєкологія	Польсько-Українська Комісія до справ співпраці в галузі географії. Ландшафт і туризм в дослідженнях збалансованого розвитку. Сертифікат 2016 р. Міжнародні географічні конгреси (МГК) (за участю делегації України): 28-й МГК (Гаага, Нідерланди, 1996), 29-й МГК (Сеул, Республіка Корея 2000) 30-й МГК (Глазго, Великобританія, 2004) 31-й МГК (Туніс, 2008) 32-й МГК (Кельн, Німеччина, 2012); міжнародні проекти: Польсько-Українська Комісія до справ співпраці в галузі географії. Ландшафт і туризм в дослідженнях збалансованого розвитку. 2012 Українська освіта у світовому просторі. Державні стандарти в українській освіті: філософія, зміст. 2006

				<p>України: підручник. Київ, 494 с.;</p> <p>Шищенко П.Г., Гавриленко О.П. (2015). Конструктивно-географічні основи раціонального природокористування. Київ, 396 с.;</p> <p>Шищенко П.Г., Гавриленко О.П. (2015). Основи екології. Київ, 517 с.;</p> <p>Шищенко П.Г., Гавриленко О.П. (2014). Геоecологічне обґрунтування проєктів природокористування. Київ, 414 с.;</p> <p>Шищенко П.Г., Муніч Н.В. (2011). Фізична географія України: підруч. Для 8 кл. загальноосвітн. Навч. закл. Київ, 240 с.;</p> <p>Шищенко П.Г. та ін. (2017). Фізична географія материків і океанів: підручник: у 2-х т. Т.2. Європа. Київ, 540 с.;</p> <p>Шищенко П.Г. та ін. Фізична географія материків і океанів: підручник у 2-х т. Т.1 Азія. Київ, 643 с.;</p> <p>Маринич О.М., Шищенко П.Г., (2005) Фізична географія України: Підручник – 3-тє вид. стер. Київ, 511 с.;</p> <p>Вибрані статті: Шищенко П.Г., Муніч Н.В. (2017). Географічна освіта в змісті Міжнародних хартій і декларацій / Географія та економіка в рідній школі, № 1, с. 5-8; Шищенко П.Г., (2014). Транскордонний регіон як об'єкт комплексного ландшафтознавчого вивчення проблем природокористування. /Укр.геогр.журн., №1,с. 65-67;</p> <p>Шищенко П.Г., (2013). Україна: географія цілей та можливостей (на XI з'їзді Українського географічного товариства 24-27 квітня 2013 року)/ Фіз. геогр. та геоморфологія, №4 (72) с. 155-172;</p> <p>Шищенко П.Г., Олійник Я.Б., Любіцева О.О. (2010). Географія і туризм: взаємодія задля розвитку / Ученые записки Таврического национального университета им.В.И.Вернадского. Том 23,№3.с. 19-25.</p> <p>Шищенко П.Г., Любіцева О.О., Дмитрук О.Ю. (2008). Стратегія сталого розвитку в Україні: географічний підхід / географія в інформаційному суспільстві: 36. наук. праць. У 4-х т. Київ, с. 191-199.</p>	
--	--	--	--	--	--

					<p>Шищенко П.Г., Олійник Я.Б., Дмитрук О.Ю. (2008). Діяльнісний підхід у розвитку вищої географічної освіти в Україні. Там же, с. 307- 311.</p> <p>Бере участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях.</p> <p>Робота з аспірантами та докторантами: керівник наукової школи.</p> <p>Керує роботою магістрантів, аспірантів, докторантів (захищені 10 докторів та 30 кандидатів наук)</p> <p>Керівництво науковою роботою студентів: керує науковими роботами магістрів.</p>	
Купач Тетяна Геннадіївна	Доцент кафедри географії України КНУ ім. Тараса Шевченка	КНУ ім. Т.Г. Шевченка географічний факультет 1998 р. Географія, географ-геоеколог, менеджер, викладач	Кандидат географічних наук, 11.00.11-конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів «Методика географо-топонімічного аналізу території України» Доцент кафедри географії України	18	<p>Досвід роботи у науково-дослідній лабораторії, робочих проектах прикладного характеру. Досвід керівництва науковою роботою студентів (доповіді на всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, статті).</p> <p>Має (понад 70) наукові публікації предметного спрямування (в тому числі, статті (WEB of Science Core Collection, фахові видання), методичні розробки, навчальні посібники, тези доповідей), зокрема:</p> <p>Купач Т.Г. The aesthetic value of landscapes of the upland right bank area of the Dnieper River of the Kaniv Nature Reserve, Ukraine// Demianenko S., Arion O.// Journal of Geology, Geography and Geocology, Vol 29 No 4 (2020), pages 731-744. DOI: https://doi.org/10.15421/112066</p> <p>Купач Т.Г. Analysis of the recreational resources of Kaniv in the context of the programme of development of Ukrainian small-cities// Mykhailenko T.//Journal of Geology, Geography and Geocology, 28(3), pages 457-474. DOI: https://doi.org/10.15421/111942</p> <p>ГІС можливості 3D-моделювання в освітніх цілях//Перспективи впровадження ГІС-технологій у прикладні дослідження: Збірник наукових праць до науково-практичного круглого столу (18 листопада 2020 року, Київ). – Київ: 2020. – 61 с.</p>	<p>Університет Collegium Civitas у м. Варшава, Польща, червень-липень 2020 року, свідоцтво про підвищення кваліфікації № 184/2020</p> <p>Курс підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетенцій під час стажування в рамках KNU Teach Week за підтримки: ЖТІ, КРМГ, січень 2021 року та отримання сертифікату про проходження стажування</p> <p>Практичний курс «ArcGIS for Desktop 10.X для картографів» та робота в проекті по створенню цифрових топографічних карт масштабу 1:50 000 в середовищі ArcMap10.X, GEONIX, липень-листопад 2020 р., сертифікат</p> <p>Online course authorized by University of California, Davis / offered through Coursera «Geospatial and Environmental Analysis», квітень-травень 2020 р., № WG6XXAK8HTBU</p> <p>Online course «The use of Geographic Information Systems (GIS) in the establishment of Allocated Zones for Aquaculture (AZA)», за підтримки FAO та GIS Association of Ukraine, листопад-грудень 2020 року, сертифікат</p> <p>Курси англ мови КНУ, 2018-2020 рр., сертифікат №3952</p>

					<p>Польові природничо-географічні дослідження територій: навчально-методичний посібник для студентів напряму підготовки «географія» та «освіта». К.: ЦОП «Глобус», 2017. (з табл., картами та рис.)</p> <p>Географічні інформаційні системи: навчально-методичний посібник для студентів денної форми навчання спеціальностей «Географія» та «Середня освіта: географія». К.: ЦОП «Глобус», 2020. (з табл. та рис.) 71 с.</p> <p>Атрактивність географічного середовища: методичні рекомендації по проведенню практичних та семінарських занять для студентів спеціальності «Географія рекреації та туризму». К.: ФОП «Черенок К.В.», 2015.</p> <p>Інформаційні технології в туризмі: навчально-методичний комплекс для студентів, що навчаються за напрямами географія та міжнародний туризм. К.: ФОП «Черенок К.В.», 2015</p>	
<p>Дем'яненко Світлана Олександрівна</p>	<p>Доцент кафедри географії України КНУ імені Тараса Шевченка</p>	<p>КНУ імені Тараса Шевченка географічний факультет 2001 р. Спеціальність «Географія», магістр географії, географ-геоеколог, менеджер, викладач</p>	<p>Кандидат географічних наук, 11.00.11-конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів «Антропогенна трансформація природно-господарських систем з 30-км зоні впливу Хмельницької АЕС»</p>	<p>10</p>	<p>Досвід роботи за фахом (досвід роботи у науково-дослідній лабораторії, робочих проектах). Має досвід керівництва науковою роботою студентів (доповіді на всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, статті).</p> <p>Загалом є автором та співавтором більш як 70 наукових та навчально-методичних праць.</p> <p>Купач Т.Г., Дем'яненко С.О. Польові природничо-географічні дослідження територій: навчально-методичний посібник для студентів напряму підготовки «географія» та «освіта». К.: ЦОП «Глобус», 2017. (з табл., картами та рис.);</p> <p>Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства: Навчально-методичний посібник. / Аріон О.В., Купач Т.Г., Дем'яненко С.О. - К.: ЦОП «Глобус», 2017. (з табл. та рис.) – Навчальний посібник;</p> <p>Купач Т.Г., Купач Д.В., Дем'яненко С.О. ГІС можливості 3D-моделювання в освітніх цілях//Перспективи впровадження ГІС-</p>	<p>Програма Горизонт 2020, проведення наукових досліджень за напрямком «Інтегральна туристична пропозиція для людей похилого віку» у межах міжнародного проекту H2020-Mari Складовської Кюрі-RISE, "GRAGE-Зелений та Сирій в Європі: люди похилого віку, які мешкають у міських районах" (Угода п 645706- CUP D82I14000480006) (Grey and Green in Europe: Elderly Living in Urban Areas, (GRAGE) (6.10-4.11.2018), Стажування у рамках спільного проекту НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», Erasmus+ Jean Monnet Fund та Виконавчого агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури, участь у тренінгах «Гармонізація стандартів як нормативно-регулятивна основа впровадження Європейських моделей бізнесу в Україні», «Системний підхід до гармонізації стандартів – гарантія успіху європейських бізнес-моделей в Україні»,</p>

					<p>технологій у прикладні дослідження: Збірник наукових праць до науково-практичного круглого столу (18 листопада 2020 року, Київ). – Київ: 2020. – 61 с.- http://geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/navch_lit/GIS_coll_of_research_papers_2020.pdf</p> <p>Купач Т.Г., Дем'яненко С.О. Освітній еко-маршрут урочищем «Зміїні острови» Канівського природного заповідника//Геотуризм: практика і досвід. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (22-24 жовтня 2020, Львів). – Львів: Каменяр, 2020. — 188 с.– с. 178-182;</p> <p>Купач Т.Г., Дем'яненко С.О. Роль екостежок у екологічній освіті (на прикладі територій Канівського природного заповідника)//Наукові засади природоохоронного менеджменту екосистем Каньйонного Придністров'я: матеріали Другої міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 174-й річниці публікації праці Рудольфа Кнера, яка стала початком ґрунтовних палеонтологічних досліджень Дністровського Каньйону (17-18 вересня 2020р., м. Заліщики, Тернопільська обл.)/за наук. ред. Скільського І.В., Вікирчика О.К. – Чернівці: Друк Арт, 2020р. - с. 80-83.</p>	<p>м Київ (21.03-25.03.2019р.) сертифікат № 587138-EPP-1-2017-1-UA-EPPJMO-MODULE,</p> <p>Стажування в Університеті Collegium Civitas у м. Варшава, Польща «Інтернаціоналізація вищої освіти. Організація навчального процесу та інноваційні методи навчання у вищих навчальних закладах Польщі» «Internationalization of Higher Education/ Organization of the education process and innovative teaching methods in higher education institutions in Poland», (23.06-15.07.2020) CERTIFICATE NR 02/2020</p>
Олішевська Юлія Анатоліївна	Доцент кафедри географії України КНУ імені Тараса Шевченка	КНУ імені Тараса Шевченка географічний факультет 2001 р. «Географія», магістр географії, країнознавства та міжнародних досліджень, викладач	Кандидат географічних наук, 11.00.11-конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів «Методика геоекологічного районування території України»	16	<p>Автор 70 наукових і навчально-методичних праць, зокрема:</p> <p>Монографії:</p> <p>Олішевська Ю.А. (2009) Геоекологічне районування: теоретико-методичний та практичний аспекти. К., 244 с.</p> <p>Вибрані навчальні посібники:</p> <p>Олішевська Ю. (2020) Шкільне географічне краєзнавство. Навчальний посібник. К., 175 с.</p> <p>Шищенко П.Г., Удовиченко В.В., Олішевська Ю.А та ін. (2010) Фізична географія материків та океанів: Підручник у 2-х т. Т.2. Європа. К., 464 с.</p> <p>Шищенко П.Г., Аріон О.В., Олішевська Ю.А., Петрина Н.В. та ін. Фізична географія материків та океанів: Підручник</p>	<p>Стажування за програмою InstituteofInternationalAcademicandScientificCooperation на базі університету Кардинала Стефана Вишинського (м. Варшава, Польща лютий 2017 р.), сертифікат №02-17-24.</p> <p>Стажування за програмою «Internationalization of Higher Education. Organization of the education process and innovative teaching methods in higher education institutions in Poland» на базі університету Collegium Civitas (Варшава, Польща 23.06.-15.07. 2020 р.) Сертифікат № 36/2020</p> <p>Підвищення мовної компетентності (англійська мова) у Центрі іноземних мов Київського національного університету</p>

				<p>у 2-х т. Т. 1. Азія. К., 2009. 643 с</p> <p>Olishevskaya Yu., Kazantseva K. (2018) Geographical local lore. Scientific and methodical complex. Guidance manual Part 1. К., 49 p.</p> <p>Olishevskaya Yu., Kazantseva K. (2018) Geographical local lore. Scientific and methodical complex. Task for practical and self-directed work. Part 2. К., 22 p.</p> <p>Туристсько-краєзнавча діяльність і моніторинг географічного середовища: навчально-методичний комплекс (2013). – К, 50 с.</p> <p>Вибрані статті:</p> <p>Olishevskaya Yu Murals as the newest tourist resources: the case of Kyiv» // Journal of Geology, Geography and Geoecology. Vol 29 No 2 (2020) p. 364-376 (WoS)</p> <p>Олішевська Ю. Використання інтерактивних методів навчання у процесі вивчення краєзнавства у вищій школі. Географія та туризм: наук. зб. - К.: Альфа-ПК, 2019 – Вип. 48 – с. 104-113</p> <p>Олішевська Ю.А. Особливості співпраці України та Польщі у сфері охорони навколишнього середовища. Вісник КНУ. Серія: Географія. – 2018.- Вип. 4(73). – с. 34-38.</p> <p>Олішевська Ю.А. Організація природоохоронної діяльності в Україні / Modern Methodology of Science and Education - Poland– 2017.-Vol.1– p.32-37.</p> <p>Олішевська Ю. Особливості організації туристсько-краєзнавчої діяльності молоді у місті Києві // Вісник КНУ. Серія: Географія. – 2016.- Вип. 2(65). – С. 24-28</p> <p>Олішевська Ю. Туристсько-краєзнавча підготовка фахівців географів // Українська географія: сучасні виклики: Збірник праць у 3-х т. Том. I. – К.: 2016 – с. 197-199;</p> <p>Олішевська Ю. Еколого-освітні заходи на території об'єктів ПЗФ в контексті формування екологічної культури молоді. Тернопіль.: 2020 с. 234-241.</p> <p>Стеценко Л.О., Олішевська Ю.А. Шкільні краєзнавчі екскурсії як інструмент пізнання</p>	<p>імені Тараса Шевченка. Сертифікат №3494</p>
--	--	--	--	--	--

				<p>природи і суспільства // Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів: наук. зб. – К.: Екогур-інфо, 2020 (1). – Вип. 30. – с.78-90.</p> <p>Участь у конференціях і семінарах:</p> <p>Міжнародна науково-практична конференція "Природа Поділля: вивчення, проблеми збереження", присвяченої 30-річчю природного заповідника "Медобори" (Гримайлів, 20-21 серпня 2020 р.).</p> <p>IV міжнародна науково-практична конференція "Геотуризм: практика і досвід" Львів (22-24 жовтня 2020)</p> <p>«Компетентнісний підхід до навчання. Практикум для сучасного вчителя» (Київ 26-27 жовтня 2020 р.</p> <p>The international research and practical conference "The development of nature sciences: problems and solutions" (Brno. 27-28 April 2018.)</p> <p>Science and Education a New Dimension. Natural and Technical Sciences (Budapest. 2018).</p> <p>Керівництво науковою роботою студентів: керує науковими роботами бакалаврів</p> <p>Член Українського географічного товариства.</p>	
--	--	--	--	---	--

При розробці Програми враховані вимоги **Стандарту вищої освіти України** за спеціальністю **014 Середня освіта** галузі знань **01 Педагогіка** для *першого бакалаврського рівня вищої освіти* та **Професійного стандарту** за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти» та «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)»

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

«Географія» за спеціальністю 014 галузі знань 01

1 - Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: 014 Середня освіта Освітня програма: Географія Професійне спрямування: 1. Викладання географії та організація туристично-краєзнавчої діяльності учнів; 2. Викладання географії та природознавства в ЗЗСО Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська
Обсяг освітньої програми	240 ЄКТС, 4 акад. роки
Тип програми	Освітньо-професійна
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Географічний факультет
Назва закладу вищої освіти який бере участь у забезпеченні програми (заповнюється для програм подвійного і спільного дипломування)	
Офіційна назва освітньої програми, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації ЗВО-партнера мовою оригіналу (заповнюється для програм подвійного і спільного дипломування)	
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України, Київ, Україна; Сертифікат про акредитацію № 1189706 Термін дії сертифікату до 1 липня 2022 року
Цикл/рівень програми	7 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК); 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF LLL) Перший цикл Європейського простору вищої освіти (HPFQ ENEA)
Передумови	Повна загальна середня освіта
Форма навчання	Денна (очна)
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://geo.univ.kiev.ua
2 - Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Забезпечення теоретичної та практичної підготовки висококваліфікованих кадрів під час здобування ними фахових знань, умінь, навичок за спеціальністю Середня освіта (Географія) та компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань базового рівня професійної діяльності. Підготовка фахівців із особливим інтересом до освітньої діяльності, географії, природознавства, краєзнавства та туризму. Підготовка до виробничої і педагогічної діяльності в умовах загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладів
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	01 – Освіта/Педагогіка 014 – Середня освіта (Географія) Спеціалізації: 1. Викладання географії та організація туристично-краєзнавчої діяльності учнів; 2. Викладання географії та природознавства в ЗЗСО
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна прикладна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна вища освіта в галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 – Середня освіта (Географія) з посиленням фокусом на освітній діяльності в напрямку географії, природознавства, краєзнавства та туризмі.

	Ключові слова: географія, природознавство, шкільне географічне краєзнавство, шкільний туризм, організація туристично-краєзнавчої діяльності учнів.
Особливості програми	Проведення частини занять з професійно орієнтованих дисциплін та педагогічної практики передбачається на базі ЗЗСО та/або закладів, які спеціалізуються на туристично-краєзнавчій діяльності школярів та молоді
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Викладання географії та природознавства, а також суміжних дисциплін природничого спрямування в ЗЗСО та спеціальних навчальних закладах; професійна діяльність у якості організатору позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми; інструктору-методисту з туризму, викладача професійно-технічного закладу.
Подальше навчання	Можливе подальше продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також підвищення кваліфікації і отримання додаткової післядипломної освіти.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних та лабораторних робіт, індивідуальних та командних завдань, спеціалізованих навчальних та виробничих практик, самостійної роботи із використанням фондів наукових на навчально-методичних публікацій (монографій, статей, підручників, навчальних посібників, підручників та конспектів) кафедри, факультету, університету, а також консультації з викладачами та виконання кваліфікаційної роботи бакалавра.
Оцінювання	Оцінювання здійснюється під час письмових та усних іспитів, заліків, диференційованих заліків, кваліфікаційного іспиту та захисту курсових та кваліфікаційної роботи. Поточний контроль також здійснюється у формі презентацій завдань та проєктів, захисту звітів із практики.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя. ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК4. Здатність працювати в команді. ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Фахові компетентності спеціальності	ФК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків. ФК 2. Володіння основами цілепокладання, планування та проєктування процесу навчання учнів. ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів ФК 4. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання). ФК 5. Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності. ФК 6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури. ФК 7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду Фахові предметні компетенції ФК8. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і

	<p>людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.</p> <p>ФК9. Здатність доцільно і критично використовувати географічні поняття, концепції, парадигми, теорії, ідеї, принципи для пояснення письмовими, усними та візуальними засобами явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, державному, локальному).</p> <p>ФК10. Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі (світу), материків і океанів, України.</p> <p>ФК11. Здатність розуміти та пояснювати особливості природних компонентів і об'єктів у сферах географічної оболонки, взаємозв'язки в ландшафтах.</p> <p>ФК12. Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей.</p> <p>ФК13. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати й пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України та свого регіону</p> <p>ФК14. Здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній і позашкільній роботі з учнівською молоддю.</p> <p>ФК15. Здатність до формування цілісних уявлень про природу, використання природничо-наукової інформації на основі оперування базовими загальними закономірностями природи;</p> <p>ФК16. Здатність застосовувати базові знання з природничих наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Всесвіту і природи Землі як планети.</p> <p>ФК17. Здатність застосовувати базові знання географічних інформаційних та технологій віддаленого спостереження при вивченні географічної оболонки.</p> <p>ФК18. Здатність аналізувати склад і будову сфер географічної оболонки на різних просторово-часових рівнях</p> <p>ФК19. Здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, здійснювати дослідження педагогічного процесу та вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі та вміння інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності</p> <p>ФК 20. Здатність до планування, організації та проведення навчального процесу, документувати і звітувати про результати</p> <p>ФК 21. Здатність до організації роботи учнів за рівнями засвоєння навчального матеріалу з географії, природознавства, до організації патріотично-виховної діяльності учнів, до формулювання цілей туристично-краєзнавчої діяльності та здійснення педагогічного супроводу процесу професійного самовизначення учнів</p>
--	---

7 - Програмні результати навчання

<p>Програмні результати навчання</p>	<p><i>Спільні</i></p> <p>ПРН 1. Знати основні історичні етапи розвитку предметної області. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в галузях географічних, інших природничих та гуманітарних наук.</p> <p>ПРН 2. Знати закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків.</p> <p>ПРН 3. Знати та розуміти принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової/профільної середньої освіти).</p> <p>ПРН 4. Знати та розуміти особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовувати диференціацію навчання, організовувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.</p> <p>ПРН 5. Уміти оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.</p> <p>ПРН 6. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності.</p> <p>ПРН 7. Уміти застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.</p> <p>ПРН 8. Добирати і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності уроків.</p> <p>ПРН 9. Володіти формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміти відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.</p>
---	--

ПРН 10. Володіти здатністю проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, уміти виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, організувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.

ПРН 11. Володіти здатністю цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва

ПРН 12. Усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

Предметні

ПРН 13. Знати та розуміти основні концепції, парадигми, теорії та загальну структуру географії, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії розвитку географічної науки.

ПРН 14. Пояснювати просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях

ПРН 15. Описувати основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих їхніх компонентів, класифікувати зв'язки й залежності між компонентами, знати причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них.

ПРН 16. Пояснювати зміни, які відбуваються в географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, формулювати наслідки й детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства.

ПРН 17. Формувати в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі, застосовувати алгоритми користування друкованою і цифровою картографічною продукцією при характеристиці окремих географічних об'єктів і територій.

ПРН 18. Застосовувати базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно-географічні та суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати й порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії.

ПРН 19. Уміти характеризувати природні ландшафти і регіони, пояснювати їхні особливості та взаємозв'язки, сформовані географічним положенням й іншими географічними чинниками (зокрема під час навчальних польових практик).

ПРН 20. Розуміти глобальні суспільно-географічні процеси, вміти складати характеристики населення світу, секторів і галузей світового господарства.

ПРН 21. Характеризувати і оцінювати природні умови і ресурси, населення та господарство світу і України, роль і місце України в сучасних суспільно-географічних процесах у світі; знати і розуміти географічні особливості свого адміністративного регіону.

ПРН 22. Знати, розуміти і демонструвати здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання географії для виконання освітньої програми в базовій/профільній середній школі.

ПРН 23. Добирати міжпредметні зв'язки курсів географії в базовій середній школі з метою формування в учнів природничо-наукової компетентності відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство»; володіти методикою навчання пропедевтичного курсу «Природознавство».

ПРН 24. Дотримуватися самому під час польових навчальних практик та формувати відповідальне ставлення учнів до природи, повагу до культурних цінностей і традицій місцевого населення під час екскурсій, походів і експедицій з учнівською молоддю.

Спеціальні (додаткові до предметних)

ПРН 25. Оперувати базовими закономірностями природи на рівні сформованої природничо-наукової компетентності

ПРН 26. Знати і розуміти способи інтеграції природничих знань у шкільних курсах кожної із природничих наук та інтегрованих курсів природознавства

ПРН 27. Застосовувати методи навчання природознавства, методику систематизації знань про природу, позаурочні форми організації навчання природознавства, засоби навчання природознавства.

ПРН 28. Використовувати усно і письмово грамотну фахову державну мову, виявляти знання і вміння спілкуватися іноземною мовою за фахом.

ПРН 29. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, інтелектуальної й академічної доброчесності, професійного кодексу поведінки.

ПРН 30. Самостійно здійснювати польові та прикладні фізико-географічні, суспільно-

	<p>географічні дослідження, що необхідні для організації практичних занять з географії/природознавства в школі, туристично-краєзнавчої роботи учнів; збирати, обробляти, аналізувати і систематизувати наукову/технічну інформацію для вирішення географічних завдань під час освітнього процесу.</p> <p>ПРН 31. Використовувати методи і дані природничих/суспільних наук, інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузях предметної області географічних наук та виконувати дослідження географічної оболонки, її сфер за допомогою кількісних та якісних методів аналізу географії</p> <p>ПРН 32. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання та приймати рішення та професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях</p> <p>ПРН 33. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з організації туристичного процесу та краєзнавчої діяльності</p>
8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Можливим є залучення до викладання професійно-орієнтованих дисциплін фахівців-практиків, закордонних фахівців.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	<p>Забезпечена кабінетом географії, навчальною екологічною лабораторією, навчальною лабораторією Інформаційних технологій географії, навчальними аудиторіями, які обладнані, в тому числі, сучасними засобами навчання. Функціонують учбові комп'ютерні класи.</p> <p>При викладанні навчальних дисциплін застосовуються програмне забезпечення: LibreOffice, спеціалізовані програми природничо-наукового та картографічного призначення з відкритим кодом: QuantumGIS, GRASS, SAGA</p>
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Використання фондів Наукової бібліотеки імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, бібліотек та фондів наукових, науково-дослідних, проектних установ, спеціалізованих Інтернет-ресурсів та авторських розробок науково-педагогічних працівників географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Не є обов'язковою. Може здійснюватися на основі двосторонніх договорів між Київським національним університетом імені Тараса Шевченка та закладами вищої освіти України відповідно до умов договору
Міжнародна кредитна мобільність	Не є обов'язковою
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На загальних умовах

**ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ/НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ
ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ**

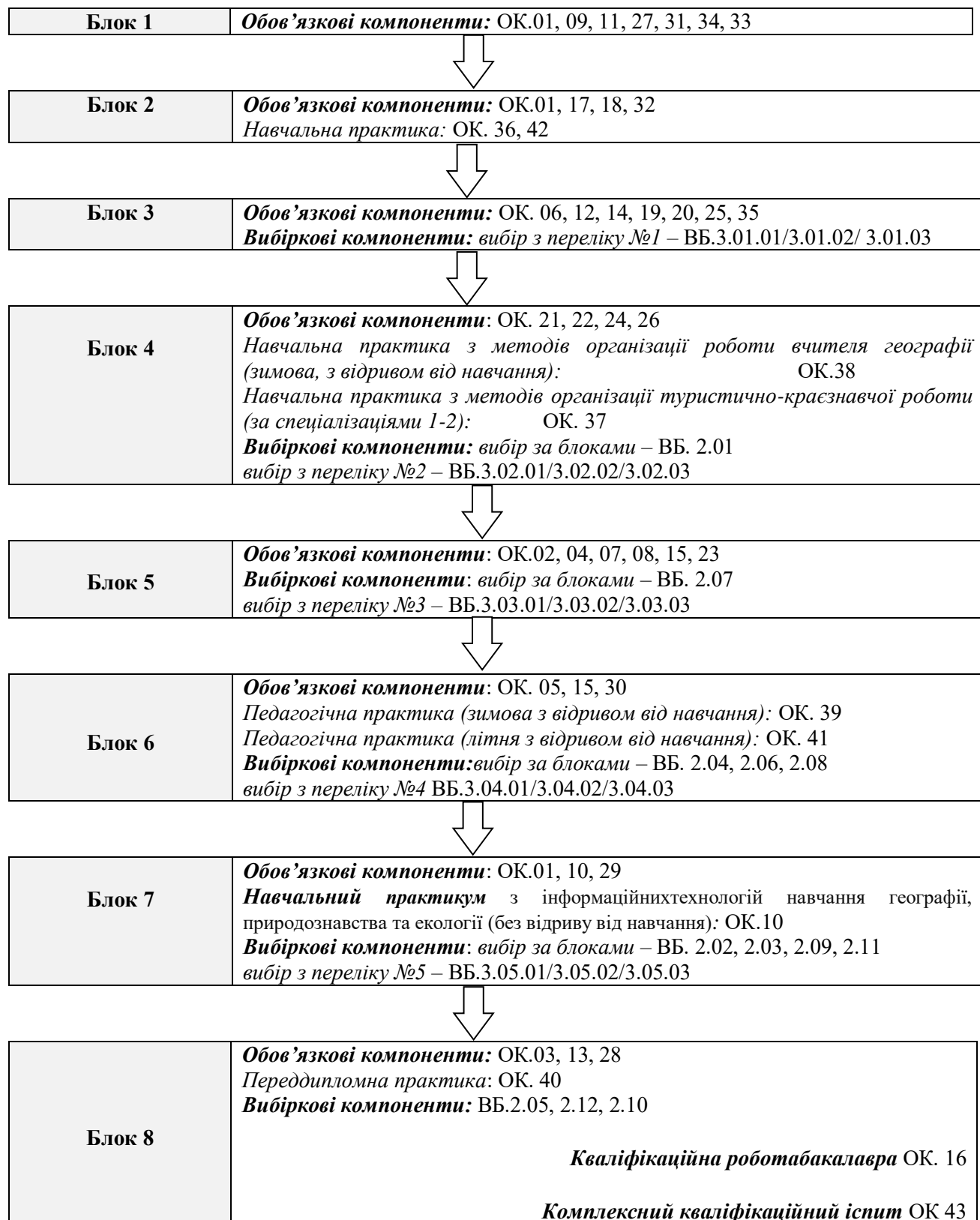
2.1.Перелік компонент ОП «Географія»

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК.01	Іноземна мова	15	іспит
ОК.02	Соціально-політичні студії	3	залік
ОК.03	Основи філософії	3	залік
ОК.04	Педагогіка середньої школи	4	іспит
ОК.05	Загальна та вікова психологія	4	іспит
ОК.06	Математико-статистичні методи в географії	3	залік
ОК.07	Фізика з основами астрономії	3	залік
ОК.08	Загальна хімія	3	залік
ОК. 09	Метеорологія	4	залік
ОК.10	Навчальний практикум з інформаційних технологій навчання географії, природознавства та екології (без відриву від навчання)	4	залік
ОК.11	Географічна картографія	4	залік
ОК.12	Українська та зарубіжна культура	3	залік
ОК.13	Основи дидактики та діагностики географічних знань в ЗЗСО	4	іспит
ОК.14	Організація роботи вчителя географії	3	залік
ОК 15	Географія України (всього)	8	іспит
ОК 16	Кваліфікаційна робота бакалавра (за професійним спрямуванням)	5	захист
ОК. 17	Географія Європи, Північної Америки, Арктики, Північного Льодовитого та Атлантичного океанів	4	іспит
ОК.18	Географія країн Європи, Північної Америки	4	іспит
ОК.19	Географія Азії, Океанії, Австралії, Індійського та Тихого океанів	4	іспит
ОК.20	Географія країн Азії, Океанії, Австралії	4	іспит
ОК.21	Географія Африки, Південної Америки, Антарктиди	4	іспит
ОК.22	Географія країн Африки, Південної Америки	4	іспит
ОК.23	Методика навчання географії, природознавства в ЗЗСО	4	іспит
ОК.24	Соціальна географія	4	іспит
ОК.25	Позакласна і позашкільна робота з географії	3	іспит
ОК.26	Біогеографія	3	залік
ОК.27	Суспільна географія	4	іспит
ОК 28	Вікова фізіологія з основами шкільної гігієни	4	іспит
ОК.29	Географічні інформаційні системи та віддалене спостереження	5	залік
ОК.30	Ландшафтознавство з основами ландшафтної екології	3	залік
ОК.31	Дослідження рельєфу та геологічної будови	4	залік
ОК.32	Загальна гідрологія	4	залік
ОК.33	Географічні дослідження ґрунтового-рослинного покриву	4	іспит

ОК.34	Вступ до університетських студій	3	залік
ОК 35	Економічна географія	4	іспит
Практична підготовка			
ОК.36	Навчальна практика з основ польових географічно-краєзнавчих досліджень (Модуль 1. Основи польового географічного картографування; Модуль 2. Основи польових географічно-краєзнавчих досліджень природного середовища; Модуль 3. Основи польових географічно-краєзнавчих досліджень антропогенного середовища)	6	диф.залік
ОК.37	Навчальна польова практика з методів організації туристично-краєзнавчої роботи (за спеціалізаціями 1-2)	5	диф.залік
ОК.38	Навчальна педагогічна практика з організації роботи вчителя географії та природознавства (зимова, з відривом від теоретичного навчання)	5	диф.залік
ОК 39	Педагогічна практика (зимова, з відривом від теоретичного навчання)	5	диф.залік
ОК.40	Переддипломна практика (з відривом від теоретичного навчання)	5	диф.залік
ОК.41	Педагогічна практика (літня, з відривом від теоретичного навчання)	3	диф.залік
ОК. 42	Навчальна практика з методів організації наукових досліджень в географії (зимова)	5	диф.залік
ОК 43	Комплексний кваліфікаційний іспит	0	іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	
Вибіркові компоненти ОП			
Вибірковий блок 1 (Викладання географії та організація туристично-краєзнавчої діяльності учнів)			
ВБ.2.01	Шкільний туризм (з курсовою роботою)	5	іспит
ВБ.2.02	Туристична картографія з основами орієнтування	4	іспит
ВБ.2.03	Шкільне географічне краєзнавство	4	іспит
ВБ.2.04	Організація туристично-краєзнавчої діяльності учнів (з курсовою роботою)	5	іспит
ВБ.2.05	Спецсеминар з методик інтегрованого навчання природничих наук в ЗЗСО	4	залік
ВБ.2.06	Туристичне екскурсознавство з основами організації подорожей	3	залік
ВБ.2.07	Основи наукових досліджень з географії для учнів ЗЗСО	3	іспит
ВБ.2.08	Інноваційні педагогічні технології навчання у географічній освіті	3	залік
ВБ.2.09	Загальні закономірності географічної оболонки (курс профільної школи)	4	залік
ВБ.2.10	Географія природної та культурної спадщини з основами заповідної справи	3	іспит
ВБ.2.11	Основи медичної географії	4	іспит
ВБ.2.12	Розвиток географічної освіти та нормативно-правове регулювання шкільної географічної освіти	3	залік
		45	
Вибірковий блок 2 (Викладання географії та природознавства в ЗЗСО)			
ВБ.2.01	Шкільна туристично-краєзнавча робота (з курсовою роботою)	5	іспит

ВБ.2.02	Картографічний метод в навчанні географії	4	іспит
ВБ.2.03	Географічні основи раціонального природокористування та охорони природи	4	іспит
ВБ.2.04	Курс географії та природознавства у ЗЗСО(з курсовою роботою)	5	іспит
ВБ.2.05	Спецсемінар з інтегрованого курсу «Природничі науки» в ЗЗСО	4	залік
ВБ.2.06	Природничі екскурсії з основами організації шкільних подорожей	3	залік
ВБ.2.07	Організація науково-дослідної роботи з географії, природознавства та екології	3	іспит
ВБ.2.08	Інноваційні, інтерактивні, інклюзивні технології в навчальному процесі	3	залік
ВБ.2.09	Географічний простір Землі (курс профільної школи)	4	залік
ВБ.2.10	Географія та основи охорони природної та культурної спадщини	3	іспит
ВБ.2.11	Медична географія з основами соціальної екології	4	іспит
ВБ.2.12	Історія розвитку, система та стандарти географічної освіти в Україні	3	залік
		45	
<i>Вибір з переліку (студент обирає 1 дисципліну з кожного переліку)</i>			
<i>Перелік №1 вільного вибору студента</i>			
ВБ.3.01.01	Соціологічні дослідження в географії	3,0	залік
ВБ.3.01.02	Соціальна педагогіка	3,0	залік
ВБ.3.01.03	Спеціалізовані види рекреації та туризму: спортивний туризм	3,0	залік
<i>Перелік №2 вільного вибору студента</i>			
ВБ.3.02.01	Міжнародна співпраця в галузі географічної освіти	3,0	залік
ВБ.3.02.02	Загальна та прикладна екологія	3,0	залік
ВБ.3.02.03	Спеціалізовані види рекреації та туризму: пізнавальний туризм	3,0	залік
<i>Перелік №3 вільного вибору студента</i>			
ВБ.3.03.01	Основи економіки та фінансова грамотність в шкільній освіті	3,0	залік
ВБ.3.03.02	Засади сталого розвитку в географічній освіті та вихованні	3,0	залік
ВБ.3.03.03	Спеціалізовані види рекреації та туризму: екотуризм	3,0	залік
<i>Перелік №4 вільного вибору студента</i>			
ВБ.3.04.01	Оцінка впливу на довкілля в природокористуванні	3,0	залік
ВБ.3.04.02	Поведінкова географія	3,0	залік
ВБ.3.04.03	Спеціалізовані види рекреації та туризму: оздоровчо-лікувальний туризм	3,0	залік
<i>Перелік №5 вільного вибору студента</i>			
ВБ.3.05.01	Урбоекологія та міське територіальне планування	3,0	залік
ВБ.3.05.02	Основи менеджменту та маркетингу	3,0	залік
ВБ.3.05.03	Спеціалізовані види рекреації та туризму: подієвий туризм	3,0	залік
		15	
Загальний обсяг вибіркового компонента:		50	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2 Структурно-логічна схема ОП «Географія» Вибіркових блоків

<p align="center">Блок 1</p> <p align="center">Обов'язкові компоненти ОП:</p> <p>ОК. 01 Іноземна мова ОК. 27 Суспільна географія ОК. 34 Вступ до університетських студій ОК. 31 Дослідження рельєфу та геологічної будови ОК.09 Метеорологія ОК. 11 Географічна картографія ОК. 33 Географічні дослідження ґрунтово-рослинного покриву</p>	<p align="center">Блок 2</p> <p align="center">Обов'язкові компоненти ОП:</p> <p>ОК. 01 Іноземна мова ОК. 17 Географія Європи, Північної Америки, Арктики, Північного Льодовитого та Атлантичного океанів ОК. 18 Географія країн Європи, Північної Америки ОК. 32 Загальна гідрологія ОК. 36 Навчальна практика з основ польових географічно-краєзнавчих досліджень (Модуль 1. Основи польового географічного картографування; Модуль 2. Основи польових географічно-краєзнавчих досліджень природного середовища; Модуль 3. Основи польових географічно-краєзнавчих досліджень антропогенного середовища) ОК. 42 Навчальна практика з методів організації наукових досліджень в географії (зимова)</p>	<p align="center">Блок 3</p> <p align="center">Обов'язкові компоненти ОП:</p> <p>ОК.35 Економічна географія ОК. 19 Географія Азії, Океанії, Австралії, Індійського та Тихого океанів ОК. 20 Географія країн Азії, Океанії, Австралії ОК.12 Українська та зарубіжна культура ОК. 25 Позакласна і позашкільна робота з географії ОК.14 Організація роботи вчителя географії ОК. 06 Математико-статистичні методи в географії</p> <p align="center">Вибіркові компоненти ОП:</p> <p align="center">Дисципліни вільного вибору студента з переліку:</p> <p>ВБ.3.01.01/02/03</p>	<p align="center">Блок 4</p> <p align="center">Обов'язкові компоненти</p> <p>ОК. 24 Соціальна географія ОК. 21 Географія Африки, Південної Антарктиди ОК.22 Географія країн Африки ОК. 26 Біогеографія ОК. 37 Навчальна польова практична організація туристично-краєзнавчої спеціалізацією 1-2) ОК. 38 Навчальна педагогічна практика організації роботи вчителя : природознавства (зимова, з і навчання)</p> <p align="center">Вибіркові компоненти (</p> <p align="center">Дисципліни вибору студента з</p> <p>ВБ.2.01 Шкільний туризм (роботою)// Шкільна туристична робота (з курсовою роботою)</p> <p align="center">Дисципліни вільного вибору (</p> <p align="center">переліку:</p> <p>ВБ.3.02.01/02/03</p>
<p align="center">Блок 5</p> <p align="center">Обов'язкові компоненти ОП:</p> <p>ОК. 08 Загальна хімія ОК. 04 Педагогіка середньої школи ОК. 15 Географія України ОК.23 Методика навчання географії, природознавства в ЗЗСО ОК.02 Соціально-політичні студії ОК. 07 Фізика з основами астрономії</p> <p align="center">Вибіркові компоненти ОП:</p> <p align="center">Дисципліни вибору студента за блоками:</p> <p>ВБ.2.07 Основи наукових досліджень з географії для учнів ЗЗСО//Організація науково-дослідної роботи з географії, природознавства та екології</p> <p align="center">Дисципліни вільного вибору студента з переліку:</p> <p>ВБ.3.03.01/02/03</p>	<p align="center">Блок 6</p> <p align="center">Обов'язкові компоненти ОП:</p> <p>ОК. 05 Загальна та вікова психологія ОК. 15 Географія України ОК. 30 Ландшафтознавство з основами ландшафтної екології</p> <p>ОК. 39 Педагогічна практика (зимова, з відривом від теоретичного навчання) ОК.41 Педагогічна практика (літня, з відривом від теоретичного навчання)</p> <p align="center">Вибіркові компоненти ОП:</p> <p align="center">Дисципліни вибору студента за блоками:</p> <p>ВБ.2.06 Туристичне експертство із основами організації подорожей//Природничі екскурсії з основами організації шкільних подорожей ВБ.2.04 Організація туристично-краєзнавчої діяльності учнів (з курсовою роботою)//Курс географії та природознавства у ЗЗСО (з курсовою роботою) ВБ.2.08 Інноваційні педагогічні технології навчання у географічній освіті//Інформаційні, інтерактивні, інклюзивні технології у навчальному процесі</p> <p align="center">Дисципліни вільного вибору студента з переліку:</p> <p>ВБ.3.04.01/02/03</p>	<p align="center">Блок 7</p> <p align="center">Обов'язкові компоненти ОП:</p> <p>ОК. 01 Іноземна мова ОК. 29 Географічні інформаційні системи та віддалене спостереження</p> <p>ОК. 10 Навчальний практикум з інформаційних технологій навчання географії, природознавства та екології (без відриву від навчання)</p> <p align="center">Вибіркові компоненти ОП:</p> <p align="center">Дисципліни вибору студента за блоками:</p> <p>ВБ.2.02 Туристична картографія з основами орієнтування//Картографічний метод в навчанні географії ВБ. 2.03 Шкільне географічне краєзнавство//Географічні основи раціонального природокористування та охорони природи ВБ.2.09 Загальні закономірності географічної оболонки (курс профільної школи)/Географічний простір Землі (курс профільної школи) ВБ.2.11 Основи медичної географії /Медична географія з основами соціальної-екології</p> <p align="center">Дисципліни вільного вибору студента з переліку:</p> <p>ВБ.3.05.01/02/03</p>	<p align="center">Блок 8</p> <p align="center">Обов'язкові компоненти</p> <p>ОК. 03 Основи філософії ОК. 28 Вікова фізіологія з основою гігієни ОК. 13 Основи дидактики та географічних знань в ЗЗСО ОК. 40 Переддипломна практика</p> <p>ОК.16 Кваліфікаційна робота бакалавра</p> <p>ОК.43 Комплексний кваліфікаційний</p> <p align="center">Вибіркові компоненти (</p> <p align="center">Дисципліни вибору студента з</p> <p>ВБ.2.05 Спецсеминар з методик навчання природничих наук в ЗЗСО з інтегрованого курсу «Природні ЗЗСО» ВБ.2.12 Розвиток географічних нормативно-правово регульованих географічної освіти /Історія розвитку географічної освіти в Україні ВБ.2.10 Географія природної спадщини з основами заповідної /Географія та основи охорони культурної спадщини</p>

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми «Географія» спеціальності 014 – Середня освіта (Географія) проводиться у формі складання Комплексний кваліфікаційний іспит за спеціальністю та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра за професійним спрямуванням.

Комплексний кваліфікаційний іспит проводиться у письмово-усній формі, на якому студент повинен продемонструвати рівень предметних знань та вміння застосувати методи та технології. Комплексний кваліфікаційний іспит має на меті встановлення педагогічної професійної кваліфікації і включає завдання для перевірки результатів навчання з теорії географії як науки, та теорії й методики навчання географії в основній (базовій) середній школі та в непрофільних класах старшої школи.

Кваліфікаційна робота бакалавра є результатом виконання практичного проекту студента із застосуванням одного або комплексу методів досліджень.

Кваліфікаційна робота бакалавра має передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у предметній області Середня освіта та Географія або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Кваліфікаційна робота повинна свідчити про опанування здобувачами вищої освіти системи загальнонаукових, спеціальних та професійних методів дослідження, володіння системним мисленням, відповідними компетентностями, необхідними для здійснення теоретичних узагальнень і вироблення практичних рекомендацій.

Робота повинна вміщувати аналіз літературних джерел і результати самостійного практичного внеску студента за матеріалами, що отримані та опрацьовані ним особисто. Бакалаврська робота проходить обов'язкову перевірку на наявність плагіату. Захист бакалаврської роботи проводиться публічно.

Атестація завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра з присвоєнням **кваліфікації**:

Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю «Географія» та додатковою спеціалізацією «Викладання географії та організація туристично-краєзнавчої діяльності учнів»/«Викладання географії та природознавства в ЗЗСО»

Окремим рішенням екзаменаційної комісії, на підставі професійного оволодіння компетентностями, передбаченими спеціальними блоками дисциплін (мінімально необхідні критерії: обрання одного з запропонованих блоків на вибір; оцінка за педагогічну практику не менше як 75 балів; кваліфікаційний іспит з оцінкою не нижче 75 балів) може бути присвоєна **професійна кваліфікація**

2

2320 Вчитель закладу середньої освіти

Кваліфікація дозволяє здійснювати професійну діяльність з виконанням функцій передбачених посадовими інструкціями, зокрема: 2359.2 *Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи*, 3414 *Організатор подорожей (екскурсії)*; 3414 *Інструктор оздоровчо-спортивного туризму (за видами туризму)*.

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	ЗК04	ЗК 05	ЗК 06	ЗК 07	ЗК 08	ЗК 09	ЗК 10	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8	ФК9	ФК10	ФК11	ФК12	ФК13	ФК14	ФК15	ФК16	ФК17	ФК18	ФК19	ФК20	ФК21	
OK.01						+				+							+		+													
OK.02	+																		+				+									
OK.03	+	+																	+						+							
OK.04		+	+									+		+												+						
OK.05	+		+											+	+																	
OK.06			+																							+	+					
OK.07		+																									+					
OK.08		+	+																			+				+						
OK.09			+																		+	+							+			
OK.10			+				+	+												+								+				
OK.11			+					+												+												
OK.12	+	+			+						+													+								
OK.13			+										+	+										+								+
OK.14			+	+				+					+	+	+	+																+
OK.15	+	+																			+			+	+							
OK.16		+			+		+	+	+											+				+	+	+	+				+	
OK.17		+									+								+		+		+									
OK.18		+									+								+		+		+									
OK.19		+									+								+		+		+									
OK.20		+									+								+		+		+									
OK.21		+									+								+		+		+									
OK.22		+									+								+		+		+									
OK.23											+	+	+			+			+													+
OK.24			+								+								+		+		+									
OK.25									+		+	+	+	+											+							+
OK.26			+		+						+														+	+						+
OK.27																			+		+		+									
OK.28			+				+				+				+	+																
OK.29			+							+										+								+				
OK.30		+																			+	+							+			

	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	ЗК 04	ЗК 05	ЗК 06	ЗК 07	ЗК 08	ЗК 09	ЗК 10	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8	ФК9	ФК10	ФК11	ФК12	ФК13	ФК14	ФК15	ФК16	ФК17	ФК18	ФК19	ФК20	ФК21						
ОК.31		+																		+	+									+							
ОК.32		+																			+	+									+						
ОК.33			+																		+	+									+						
ОК.34	+								+									+					+														
ОК.35		+	+								+							+			+		+														
ОК.36				+			+			+												+					+				+	+					
ОК.37				+			+			+															+						+	+	+				
ОК.38			+				+		+	+		+	+			+	+								+						+	+	+				
ОК.39					+		+		+	+		+	+	+		+	+								+		+				+	+	+				
ОК.40			+				+		+																								+				
ОК.41				+	+		+		+	+		+	+	+																	+	+					
ОК.42					+		+			+	+																+			+			+				
ОК 43		+															+		+			+	+						+								
ВБ.2.01								+						+											+									+			
ВБ.2.02			+								+									+																	
ВБ.2.03		+							+									+			+				+										+		
ВБ.2.04			+				+																		+	+	+								+		
ВБ.2.05		+					+		+					+											+											+	
ВБ.2.06		+					+		+		+																+							+	+		
ВБ.2.07	+								+		+			+					+			+					+								+		
ВБ.2.08		+	+					+							+	+																+	+				
ВБ 2.09			+								+							+			+	+	+			+	+										
ВБ 2.10		+	+																		+	+															
ВБ 2.11			+								+										+						+				+						
ВБ 2.12	+	+					+														+																

1. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22	ПРН 23	ПРН 24	ПРН 25	ПРН 26	ПРН 27	ПРН 28	ПРН 29	ПРН 30	ПРН 31	ПРН 32	ПРН 33		
ОК.01	+						+			+																									
ОК.02						+					+	+																							
ОК.03						+					+	+							+																
ОК.04	+			+					+																										
ОК.05		+		+	+			+		+																									
ОК.06																			+					+								+			
ОК.07																									+	+							+		
ОК.08																								+		+	+						+		
ОК.09					+									+		+							+		+	+	+					+			
ОК.10	+																										+	+						+	
ОК.11					+													+	+										+				+		
ОК.12											+	+				+														+					
ОК.13				+			+	+	+																			+							
ОК.14	+	+	+		+		+	+																						+					
ОК.15					+													+	+	+		+													
ОК.16	+		+		+		+				+	+	+		+	+						+							+	+	+	+			
ОК.17	+																			+	+		+	+				+							
ОК.18	+																			+	+		+	+				+							
ОК.19	+																			+	+		+	+				+							
ОК.20	+																			+	+		+	+				+	+						
ОК.21	+																			+	+		+	+				+	+						
ОК.22	+																			+	+		+	+				+	+						
ОК.23			+	+	+			+	+					+	+	+	+						+	+				+	+						
ОК.24	+													+	+	+		+			+														
ОК.25				+					+		+											+			+						+				
ОК.26					+								+			+								+		+	+								
ОК.27	+													+	+	+				+															

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22	ПРН 23	ПРН 24	ПРН 25	ПРН 26	ПРН 27	ПРН 28	ПРН 29	ПРН 30	ПРН 31	ПРН 32	ПРН 33	
ОК.28		+		+	+		+		+	+																						+		
ОК.29			+		+												+															+		
ОК.30					+									+	+																			
ОК.31														+		+		+								+								
ОК.32														+		+		+				+				+								
ОК.33														+		+		+				+				+								
ОК.34	+				+	+					+	+																		+	+			
ОК.35	+												+	+	+	+		+			+													
ОК.46	+										+	+		+	+	+	+							+	+				+	+	+		+	
ОК.37	+										+	+		+	+	+	+							+	+				+	+	+		+	
ОК.38				+	+	+	+	+		+	+											+	+				+	+	+	+	+		+	
ОК.39	+		+	+	+	+	+	+		+	+						+	+				+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	
ОК.40	+		+		+								+			+		+				+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	
ОК.41	+		+	+	+	+	+	+		+	+						+	+				+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	
ОК.42	+				+								+		+									+	+		+	+	+	+	+	+	+	
ОК 43		+			+								+						+	+		+												
ВБ.2.01			+	+	+				+		+						+				+									+			+	
ВБ.2.02					+												+	+									+					+		
ВБ.2.03	+		+		+						+	+		+		+								+										+
ВБ.2.04			+	+	+				+		+						+					+										+	+	
ВБ.2.05	+			+	+				+				+					+					+											
ВБ.2.06	+										+						+					+		+					+		+	+	+	+
ВБ.2.07	+		+		+							+					+	+	+	+					+			+		+	+	+	+	
ВБ.2.08				+			+	+	+	+	+																+	+						
ВБ 2.09														+	+	+		+				+	+		+	+								
ВБ 2.10											+			+		+							+		+									
ВБ 2.11					+									+	+	+		+	+			+				+								
ВБ 2.12	+				+		+																+	+										